

ECTS-fiche: D1 Zelfhantering 1

1. Identificatie

Opleiding	Graduaat Orthopedagogie
Module	Zelfhantering 1
Code	D1
Lestijden	40
Studiepunten	n.v.t.
Ingeschatte totale studiebelasting (in uren) ¹	55
Mogelijkheid tot aanvragen vrijstelling	JA
Vereiste aanwezigheid	100%

¹ De totale studiebelasting hangt af van de kennis, inzet en ervaring van de student . De ingeschatte totale studiebelasting geeft een gemiddelde weer en wordt uitgedrukt in uren van 50 minuten. Het omvat de lesmomenten, de verwerkings- en voorbereidingstijd en de evaluatiemomenten.

2. Inhoud

<i>Algemene inhoud</i>	Deze module is gericht op het aanreiken van basiskennis over psychologische stromingen.
<i>Theoretische modellen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - psychoanalyse (driftmodel, psychoseksuele ontwikkeling) - cognitieve gedragstherapie (klassieke en operante conditionering, modelleren, cognitieve theorie van Beck en Ellis) - humanistische psychologie (Rogeriaanse opvattingen over zelfontplooiing en de volledig functionerende persoon)
<i>Methodisch handelen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - psychoanalyse: herkennen van defensiemechanismen, weerstand, overdracht en tegenoverdracht - cognitieve gedragstherapie: gedragsanalyse, ABC-analyse - cliëntgerichte benadering: Rogeriaanse basishouding (empathie, acceptatie en echtheid) - theoretische inzichten leveren een bijdrage aan de analyse van de beginsituatie (schema methodisch handelen)

3. Draagt bij tot volgende competenties

- Flexibiliteit
- Kritische zin
- Empathie
- Denk-, leer-, redeneervermogen
- Oordeelsvermogen
- Orthopedagogisch begeleider
- Organisator, ondersteuner van processen mbt. wonen, leren, werken en vrije tijd
- Handelingsplanner

4. Doelstellingen

- Weten wat aan zichzelf werken is en ervoor kiezen
- Bereid zijn naar zichzelf te kijken
- Willen nadenken over zijn leefwereld
- Een beeld geven van eigen mogelijkheden, beperkingen en grenzen
- Van zichzelf sterke en zwakke kanten willen zien
- Zijn handelen in de context zien en beschrijven
- Weten wat gevoelens zijn en ze willen herkennen en benoemen
- Gedachten en gevoelens duidelijk willen verwoorden voor zichzelf en voor anderen
- Bereid zijn vrede te nemen met zichzelf
- Positief contact opnemen met de cliënt binnen de setting

5. Werkvormen

- Instructievormen: doceren, vertellen
- Interactievormen: onderwijsgesprek, klassengesprek, discussie
- Opdrachtvormen: individuele oefeningen en opdrachten

6. Leermiddelen

- Elektronische leeromgeving
- Literatuurlijst (verplicht)

Weerman, A. (2013). *Zes psychologische stromingen en één cliënt: Theorie en toepassing voor de praktijk*. Amsterdam: Boom/Nelissen.
- Literatuurlijst (aanbevolen)

Beck, J. S. (1999). *Basisboek cognitieve therapie*. Baarn: HB.

Bergsma, A., van Petersen, K. (2002). *Psychologie van A tot Z*. Utrecht: Spectrum.

Beukens, F. (2006). *Jacques Lacan: Proefvlucht in het luchtledige*. Leuven / Voorburg:Acco.

Beukens, F. (2006). *Freuds vergissing: De illusies van de psychoanalyse*. Leuven: Van Halewijck.

Boerwinkel, A. R., Dirkx, J. (2004). *Op goed geluk: Psychoanalyse en vertrouwen*. Amsterdam: Boom.

Bögels, S., van Oppen, P. (1999). *Cognitieve therapie: Theorie en praktijk*. Houten / Diegem: Bohn Stafleu Van Loghum.

Brehm, S., Kassin, M., Fein, S., Mervielde, I (2000). *Sociale psychologie*. Gent: Academia Press.

Broekaert, E., De Fever, F., Van Hove, G., Wuyts, B. (1997). *Orthopedagogiek en maatschappij: Vragen en visies*. Antwerpen / Apeldoorn: Garant.

Broekaert, E. (red) (2000). *Handboek bijzondere orthopedagogiek*. Antwerpen / Apeldoorn: Garant.

Broekaert, E., Van Hove, G. (red) (2005). *Handboek bijzondere orthopedagogiek*. Antwerpen / Apeldoorn: Garant.

Cladder, J. M., Nijhoff-Huijsse, M., Mulder, G. (2002). *Gedragstherapie met kinderen en jeugdigen*. Amsterdam: Harcourt.

- Cullberg, J. (2003). *Moderne Psychiatrie: Een psychodynamische benadering*. Amsterdam: Ambo.
- Freud, S. (1990). *Colleges inleiding tot de psychoanalyse, nieuwe reeks*. Meppel / Amsterdam: Boom.
- Freud, S. (1998). *Ziektegeschiedenissen: Dora, Kleine Hans, De Rattenman, Het geval Schreber, De Wolfenman*. Amsterdam: Boom.
- Freud, S. (1999). *De droomduiding*. Amsterdam: Boom.
- Freud, S. (2000). *Seksualiteit*. Amsterdam: Boom.
- Freud, S. (2005). *Inleiding tot de psychoanalyse*. Amsterdam: Wereldbibliotheek.
- Glassman, W. E. (1998). *Stromingen in de psychologie*. Baarn: HB.
- Grietens, H., Vanderfaeillie, J., Hellinckx, W., Ruijsenaars, W. (red) (2005). *Handboek orthopedagogische hulpverlening 1: Een orthopedagogisch perspectief op kinderen en jongeren met problemen*. Leuven / Voorburg: Acco.
- Grietens, H., Vanderfaeillie, J., Hellinckx, W. (red) (2005). *Handboek orthopedagogische hulpverlening 2: Nieuwe ontwikkelingen in het zorgveld*. Leuven / Voorburg: Acco.
- Hermans, D., Eelen, P., Orlemans, H. (2007). *Inleiding tot de gedragstherapie*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Jacobs, G. (1998). *Rationeel-erotische therapie: Een praktische gids voor hulpverleners*. Houten / Diegem: Bohn Stafleu Van Loghum.
- Kinet, M., Vermote, R. (2005). *Mentalisatie*. Antwerpen / Apeldoorn: Garant.
- Lambrechts, G. (2003). *De gestalttherapie: Tussen toen en straks*. Berchem: Epo.
- Lens, W., Van Avermaet, E., Eelen, P. (1996). *Inleiding tot de psychologie*. Leuven: Universitaire Pers.
- Luyten, P., Van Haute, P., De Block, A. (red) (2007). *Psychoanalyse, cognitieve psychologie en evidence-based medicine*. Leuven: Lannoo Campus.
- Meertens, R. W., von Grumbkow, J. (1992). *Sociale psychologie*. Groningen: Wolters-Noordhoff.
- Metaal, N., Jansz, J. (1999). *Psychologie: De stand van zaken*. Lisse: Swets & Zeitlinger.
- Prins, P. J. M., Bosch, J. D. (red) (1998). *Methoden en technieken van gedragstherapie bij kinderen en jeugdigen*. Houten / Diegem: Bohn Stafleu Van Loghum.

Rigter, J. (1996). *Het palet van de psychologie: Stromingen en hun toepassingen in de hulpverlening*. Bussum: Coutinho.

Rigter, J. (2004). *Psychologie voor de praktijk*. Bussum: Coutinho.

Schalkwijk, F. (2006). *Dit is psychoanalyse: Een inleiding tot de geschiedenis, theorie en praktijk van psychoanalyse*. Amsterdam: Boom.

Schneider, R. U. (2005). *Bizarre wetenschap: Vreemde en opzienbarende experimenten*. Leuven: Van Halewyck.

Simos, G. (2004). *Cognitieve gedragstherapie: Handleiding voor de praktijk*. Baarn: HB.

Slater, L. (2004). *De box van Skinner: De beroemdste experimenten uit de psychologie*. Amsterdam: De Bezige Bij.

Stroeken, H. (1988). *Freud en zijn patiënten*. Amsterdam: Rainbow pocketboeken.

Stroeken, H. (2000). *Nieuw psychoanalytisch woordenboek: Begrippen, termen, personen*. Amsterdam: Boom.

Stroeken, H., Winters, J. (2007). *Een psychoanalytisch proces van twee kanten bekeken*. Soest: Nelissen.

Swildens, H. (1991). *Leerboek gesprekstherapie: De cliëntgerichte benadering*. Utrecht: De Tijdstroom.

Van Acker, J. (2001). *Zorgenkinderen: Omgaan met opvoedingsproblemen*. Baarn: Ambo.

Verhulst, J. (2005). *RET-jezelf: Verstandig omgaan met problemen (met de officiële RET-test)*. Amsterdam: Harcourt.

Vervoort, M., Weiland, M. (2003). *Therapiewijzer: Theorie en praktijk van 21 psychotherapieën*. Amsterdam / Antwerpen: Archipel.

Watzlawick, P., Beavin, J. H., Jackson, D. D. (1974). *De pragmatische aspecten van de menselijke communicatie*. Houten / Diegem: Bohn Stafleu Van Loghum.

Wilson, R., Branch, R. (2006). *Cognitieve gedragstherapie voor dummies*. Pearson education.

Zimbardo, P. G., Weber, A. L., Johnson, R. L. (2005). *Psychologie: Een inleiding*. Amsterdam: Pearson Education Benelux.

7. Evaluatie

De evaluatie bestaat uit het maken van drie individuele opdrachten. Om te slagen voor deze module moeten in elke opdracht de minimumcriteria behaald zijn.

Voor details: zie evaluatiecontract.

8. Gecombineerd onderwijs / zelfstudie opdrachten

Niet van toepassing.

9. Laatste wijziging

25 juni 2014